

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 6C/46/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614203526
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Žišková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2015:5614203526.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, samosudkyňou JUDr. Ivetou Žiškovou, v právnej veci navrhovateľa CD Consulting s. r. o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporkyni P. X., A.. XX. XX. XXXX, W. Q. XXX, v konaní o zaplatenie 381,-eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu 381,-eur, zmenkový úrok 0,25 % denne zo sumy 381,-eur od 05. 03. 2011 do 19. 05. 2011, 6 %-ný ročný úrok zo zmenkovej sumy 381,-eur od 19. 05. 2011 do zaplatenia, zmenkovú odmenu 1,27 eur, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku sa návrh z a m i e t a .

Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania, doručeným tunajšiemu súdu 17. 04. 2014, sa navrhovateľ voči odporkyni domáhal priznania zmenkovej sumy 381,-eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 381,-eur od 05. 03. 2011 do zaplatenie, 6 %-ného ročného úroku zo zmenkovej sumy 381,-eur od 19. 05. 2011 do zaplatenia, zmenkovej odmeny 1,27 eur a náhrady trov konania. Návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 20. 10. 2010 na zmenkovú sumu 381,-eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 05. 03. 2011. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmena bola vystavená dňa 20. 10. 2010 na sumu 381,-eur, pričom do jej textu bol poňatý záväzok odporcu zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 05. 03. 2011. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ nič nesplatil. Preto navrhovateľ žiadal, aby súd podľa čl. 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, odporcovi uložil povinnosť zaplatiť uplatnený nárok. Odporkyňa, ktorej bolo dňa 16. 05. 2014 doručené tlačivo na odpoveď európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu, sa k veci nevyjadřila.

O predmetnom nároku navrhovateľa rozhodol Okresný súd Liptovský Mikuláš prvýkrát rozsudkom dňa 29. 07. 2014, č. k. 6C/46/2014-15, ktorý návrh zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Na základ odvolania, ktoré podal proti tomuto rozsudku navrhovateľ, Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 08. 07. 2015, č. k. 13Cob/387/2014-50, rozsudok Okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd, na rozdiel od prvostupňového súdu, považoval z hľadiska

dodržania formálnoprávnych náležitostí zmenku predloženú navrhovateľom za platnú, pričom z návrhu navrhovateľa je nepochybné, že si uplatnil nárok výlučne na základe predloženej zmenky vystavenej odporkyňou. Zmenka je pritom cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, ktorým sa zmenkový dlžník zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase uvedenom v zmenke, čiastku v nej určenú. Ide o záväzok, ktorý je priamy, bezpodmienečne nesporný a abstraktný. Abstraktnosť záväzku zo zmeny má ten dôsledok, že zákon neviaže vznik zmenkového nároku na žiadne iné okolnosti, než na splnenie formalít, ktoré predpisuje. Ďalším charakteristickým znakom záväzku vyplývajúceho zo zmenky, je jeho nespornosť. Zmenka samotná, pokiaľ je platná, je dostatočným dôvodom pre vznik nároku na čiastku v nej uvedenú. Krajský súd potom konštatoval, že na riadne uplatnenie nároku na zaplatenie zmenkovej pohľadávky s príslušenstvom navrhovateľovi postačuje predloženie zmenky a opis rozhodujúcich skutočností. V dôsledku toho indosatár nie je povinný preukázať existenciu žiadneho záväzkového vzťahu, ani žiadne ďalšie skutočnosti. Pokiaľ ide o zmenkové úroky 0,25 % denne, uložil okresnému súdu ich výšku posúdiť.

Podľa § 226 Občianskeho súdneho poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

V súlade s citovaným ustanovením súd vo veci opätovne rozhodol pri rešpektovaní právneho názoru odvolacieho súdu. Vzhľadom k tomu, že v predmetnej veci nie je pre rozhodnutie súdu potrebné nariadiť ústne pojednávanie, súd podľa článku 5 ods. 1 nariadenia rozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania, jeho verejným vyhlásením dňa 06. 10. 2015, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu dňa 28. 09. 2015.

Vzhľadom k tomu, že zmenka bola vystavená podľa slovenského práva, miesto vystavenia ako aj platobné miesto sa nachádzajú na území Slovenskej republiky a účastníci si voľbu iného rozhodujúceho práva nedohodli, ich vzájomné majetkové vzťahy sa spravujú slovenským právnym poriadkom.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový, vo zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb.. úrokovú mieru treba udať vo zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa § 5 ods. 3 zákona č. 191/1950 Zb., úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., indosamentom sa prevádzajú všetky práva zo zmenky. Podľa § 17 zákona č. 191/1950 Zb., kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., zmenka na videnie je zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
2. šesť percentové úroky odo dňa zročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa § 75 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový, vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina písaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Navrhovateľ si voči odporkyni uplatnil nárok na základe predloženej vlastnej zmenky zo dňa 20. 10. 2010, ktorú vystavila odporkyňa v prospech pôvodného majiteľa zmenky, obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o. so sídlom v Bratislave. Odporkyňa v zmenke vyhlásila, že pri predložení v lehote 4 rokov od jej vystavenia zaplatí zmenkovú sumu vo výške 381,-eur spolu s 0,25 % zmenkovými úrokmi denne od 05. 03. 2011. Obchodná spoločnosť POHOTOVOSŤ, s. r. o. indosamentom previedla všetky práva zo zmenky na obchodnú spoločnosť CD Consulting, s. r. o., čím sa navrhovateľ stal vecne aktívne legitímovaným na uplatnenie nárokov vyplývajúcich zo zmenky.

V súlade s vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu súd vychádzal z toho, že predložená zmenka vystavená na videnie je zmenkou platnou, pričom jej splatnosť nastala dňa 19. 05. 2011, kedy bola predložená odporkyni na zaplatenie. Aj keď to navrhovateľ v návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 nariadenia výslovne neuviedol, dátum predloženia zmenky odporkyni vyplýva jednak zo začiatku úročenia uplatneným zákonným 6 %-ným úrokom, ako aj z rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a. s., Karloveské rameno 8, Bratislava, sp. zn.

SR 08137/11 zo dňa 26. 08. 2011, ktorý prejednával nárok právneho predchodcu navrhovateľa voči odporkyni z predmetnej zmenky. Vzhľadom na abstraktný charakter zmenkového vzťahu vyjadrený v § 17 zákona č. 191/1950 Zb. spočívajúci v tom, že všetky záväzky plynúce zo zmenky sú úplne oddelené od všeobecných záväzkových vzťahov, ktoré viedli k ich vzniku, nemal súd pochybnosti o nespornosti zmenkového záväzku odporkyne. Odporkyňa počas konania nevzniesla žiadne námietky, netvrdila, že pôvodný majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na jej škodu, resp. že indosamentom zmenky došlo k nepoctivému nadobudnutiu zmenky navrhovateľom na jej škodu.

Predložená zmenka obsahuje bezpodmienečný sľub vystaviteľa uvedenú zmenkovú sumu zaplatiť, údaj miesta, kde sa má platiť, označenie toho, komu sa má platiť, dátum a miesto vystavenia zmenky a podpis jej vystaviteľa. Z takto vystavenej zmenky vznikla odporkyni povinnosť platiť majiteľovi zmenky zmenkovú sumu s príslušenstvom a to ku dňu jej predloženia, t. j. 19. 05. 2011. Zmenka znela na sumu 381,-eur, pričom odporkyňa, podľa tvrdenia navrhovateľa, z tejto sumy nič neuhradila. Súd preto vyhovel návrhu v časti o zaplatenie zmenkovej sumy 381,-eur.

Okrem zmenkovej sumy si navrhovateľ uplatnil aj zmenkové úroky vo výške 0,25 % denne zo sumy 381,-eur od 05. 03. 2011 do zaplatenia. Nakoľko zákon umožňuje pri zmenke splatnej na videnie vystaviteľovi ustanoviť úročenie zmenkovej sumy a súčasťou zmenky je údaj o zmenkových úrokoch 0,25 % denne od 05. 03. 2011, súd priznal navrhovateľovi aj 0,25 % denné zmenkové úroky od 05. 03. 2011, ale len do 19. 05. 2011, nakoľko konečným termínom pre beh dohodnutých zmenkových úrokov je deň splatnosti zmenky. Ak nie je zmenka včas zaplatená, môže jej majiteľ po splatnosti vykonať postih proti vystaviteľovi podľa § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., t. j. môže postihom žiadať zmenkovú sumu s úrokmi ak boli dojednané 6 % úroky odo dňa splatnosti zmenky, trovy protestu a ostatné trovy a odmenu vo výške 1/3-iny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške. Potom okamih splatnosti zmenky, v danom prípade okamih predloženia zmenky odporcovi, je posledným dňom úročenia zmenkovej sumy dohodnutými zmenkovými úrokmi, pričom po splatnosti zmenky vzniká jej majiteľovi právo postihom žiadať len 6 % úroky ročne zo zmenkovej sumy. Koniec lehoty úročenia zmenkovej sumy úrokovou doložkou nemožno stanoviť ľubovoľne a tak, aby bol situovaný do doby po splatnosti zmenkovej pohľadávky. Skutočnosť, že zákon č. 191/1950 Zb. v ustanovení § 5 ods. 1 umožňuje úročil len zmenku splatnú na videnie alebo na určitý čas po videní, neznamená, že zmenkovú sumu pri tzv. fixnej zmenke, ktorá je splatná v konkrétny deň, nie je možné úročiť. V takom prípade zákon počíta s tým, že suma dohodnutých úrokov bude súčasťou zmenkovej sumy, lebo pri určenom dni splatnosti zmenky je možné dohodnúť úrok vyčíslit' a pripočítať ho k istine. Pokiaľ teda zákon zakazuje úročenie zmenkovej sumy pri fixnej zmenke, ktorej splatnosť je dopredu daná, čím vylučuje nárok majiteľa zmenky na dohodnuté zmenkové úroky aj po splatnosti zmenky, je možné konštatovať, že takýto zákaz sa vzťahuje aj na vistazmenku. Iným výkladom by došlo k bezdôvodnému zvýhodňovaniu

zmeniek, ktoré sú úročené oproti ostatným zmenkám. Na základe uvedeného súd priznal navrhovateľovi dohodnuté zmenkové úroky vo výške 0,25 % denne odo dňa vystavenia zmenky do jej splatnosti. V časti, pokiaľ navrhovateľ žiadal priznať zmenkové úroky za dlhšie obdobie, t. j. od 19. 05. 2011 do zaplatenia, súd jeho návrh ako nedôvodný zamietol.

Návrh navrhovateľa bol dôvodný aj v časti, pokiaľ ide o zákonné úroky podľa § 48 ods. 1 bod. 2 zákona č. 191/1950 Zb. a navrhovateľovi preto súd priznal 6 %-ný ročný úrok zo sumy 381,-eur od 19. 05. 2011 do zaplatenia. Zákonné úroky okamihom splatnosti zmenky na seba preberajú uhradzovaciu funkciu od dohodnutých zmenkových úrokov, čím nie je dotknutá požiadavka majiteľa zmenky na úročenie pohľadávky až do okamihu jej zaplatenia. Rovnako súd v súlade s vyššie citovaným ustanovením priznal navrhovateľovi aj zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, čo predstavuje 1,27 eur.

Náhradu trov si uplatnil navrhovateľ, ktorý mal však v konaní iba čiastočný úspech. Ku dnu rozhodnutia súdu (§ 154 ods. 1 O. s. p.) predstavoval totiž ním uplatnený nárok na zmenkový úrok 1 597,34 eur (91,25 % ročne), pričom priznaním zmenkového úroku od 05. 03. 2011 do 19. 05. 2011 boli navrhovateľovi priznané zmenkové úroky len vo výške 72,39 eur. Potom, aj keď v ostatnej časti súd návrhu vyhovel, úspech odporkyne prevýšil úspech navrhovateľa, a preto súd podľa § 142 ods. 2 O. s. p. nepriznal žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p., v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p., odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.